

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

La acest moment, instaurarea încrederii în mediul online a devenit esențială pentru dezvoltarea economică și socială. Încrederea persoanelor fizice și a persoanelor juridice de a intra în raporturi economice online poate fi încurajată de o puternică securitate juridică și securitate cibernetică a tranzacțiilor și a raporturilor juridice desfășurate în mediul online. Creșterea încrederii cetățenilor și a persoanelor juridice în încheierea de acte juridice la distanță este esențială pentru adaptare la noile piețe dinamice și digitalizate.

Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 257 din 28 august 2014, denumit în continuare *Regulamentul (UE) nr. 910/2014*, propune, printre altele, crearea unor mecanisme de identificare electronică a cetățenilor. În plus, se referă la o serie de servicii care includ verificarea online a identității persoanelor și a întreprinderilor și verificarea autenticității documentelor electronice.

Acest regulament a produs o schimbare de paradigmă în identificarea digitală și semnătura electronică în statele membre ale Uniunii Europene și a schimbat modul în care companiile și cetățenii tranzacționează și interacționează între ei. Regulamentul stabilește standardele și criteriile pentru semnătură electronică avansată, semnătură electronică calificată, certificate calificate și servicii de încredere online, reglementează tranzacțiile electronice și gestionarea acestora. Eliminând necesitatea prezenței fizice a unei persoane ca o condiție obligatorie pentru a-i verifica identitatea, încrederea capătă o nouă dimensiune, aducând garanții suplimentare și creând noi mecanisme de identificare digitală.

În prezent, în România există un cadru legal general desuet, respectiv Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică și Legea nr. 451/2004 privind marca temporală, ambele acte normative fiind emise înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014. Deși au creat timp de două decenii un cadru legal deschis dezvoltării pieței de servicii de încredere în România, aceste acte normative sunt depășite de progresul tehnic, de evoluția și de nevoile pieței, de informatizarea sectorului public și de noile contexte de utilizare a semnăturii electronice.

În ceea ce privește actele normative naționale cu caracter special, acestea nu prezintă un criteriu consecvent în ceea ce privește utilizarea unui anumit tip de semnătură electronică. În lipsa unui cadru general care să expună cu claritate

	criteriile de utilizare, condițiile și efectele juridice ale fiecărui tip de semnătură electronică, legislația specială conține dispoziții nișate pe anumite domenii, fără a putea crea analogii sau a identifica criterii previzibile pentru utilizarea unui anumit tip de semnătură electronică. În lipsa unor dispoziții clare care să ajute la determinarea tipului de semnătură aferent unui document, prin diverse legi speciale s-a creat un cadru juridic în care nu se poate identifica niciun reper predictibil pentru a cunoaște criteriile conform cărora părțile ar opta pentru un anumit tip de semnătură electronică, precum și riscurile și efectele fiecărui tip de semnătură electronică. În prezent, nu există niciun act normativ din dreptul pozitiv român care să confere semnăturii electronice avansate efecte juridice generale, ci doar semnăturii electronice calificate. Efecte juridice speciale au fost conferite semnăturii electronice avansate (semnăturii electronice extinse) exclusiv prin legi speciale. Aceste demersuri au condus la crearea unui cadru legislativ incoerent, care nu are ca numitor comun folosirea unui anumit tip de semnătură electronică pentru un anumit tip de act juridic sau alte criterii juridice sau logice pentru a deosebi tipul actelor, și a anticipa semnătura electronică cerută de lege pentru a semna un anumit act juridic. Aceste neconcordanțe demonstrează faptul că se impune crearea unui cadru legislativ unitar, de drept comun, care să stabilească principii directoare privind efectele juridice generale ale fiecărui tip de semnătură electronică (semnătura electronică calificată, semnătura electronică avansată și semnătura electronică simplă), pentru a asigura principiul predictibilității legii.
2. Schimbări preconizate	Principalul obiectiv al legii este crearea unui cadru juridic general și predictibil al utilizării fiecărui tip de semnătură electronică (semnătura electronică calificată, semnătura electronică avansată și semnătura electronică simplă) și de a stabili cu claritate cadrul juridic general în materia efectelor juridice ale semnăturilor electronice. Mai mult, legea stabilește condițiile prestării serviciilor de încredere și atribuțiile autorităților și instituțiilor publice în domeniul prestării serviciilor de încredere. În plus, legea stabilește cadrul juridic intern de aplicare directă a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și de preluare în ordinea juridică internă a măsurilor lăsate la latitudinea statelor membre, prin clarificarea anumitor aspecte ale sigiliului electronic, a mărcii temporale și a documentelor electronice cărora li s-a aplicat o semnătură electronică, o marcă temporală sau un sigiliu electronic. În acest sens, legea confirmă că toate tipurile de semnătură electronică produc efecte juridice și pot fi utilizate ca mijloace de probă în fața instanțelor de judecată. Utilizarea unui anumit tip de semnătură electronică este asociată clasificării actelor juridice în funcție de modul de formare, respectiv dacă potrivit legii, forma scrisă este cerută ca o condiție de validitate sau de probă a unui act juridic. În plus, legea reglementează sistemele închise, care pot fi definite în interiorul autorităților și instituțiilor publice sau în cadrul entităților de drept privat, unde

utilizarea semnăturii electronice se realizează în conformitate cu legislația în vigoare și pe baza unor reglementări proprii.

Legea descrie în mod explicit prestarea serviciilor de încredere de către prestatorii de servicii de încredere înregistrați în România, condițiile de dobândire a acestei calități și obligațiile pe parcursul desfășurării activității, cu sancțiunile aferente încălcării acestora. În plus, se acordă o atenție deosebită protecției datelor cu caracter personal, măsurilor de securitate cibernetică și protecția terților care își întemeiază conduita pe efectele juridice ale unei semnături electronice.

Ca elemente de noutate, legea conferă unui act juridic semnat cu semnătura electronică corespunzătoare aceleași efecte juridice ca și cum actul ar fi prezentat în format letric. În plus, în relațiile dintre profesioniști, utilizarea și efectele semnăturii electronice pot fi agreate convențional, cu respectarea anumitor condiții de protecție a circuitului civil. Pentru atingerea dezideratului de a simplifica și de a accelera încheierea actelor juridice între IMM-uri și profesioniști, legea acordă semnăturii electronice avansate efecte mai ample decât în vechea reglementare.

Legea distinge între mai multe tipuri de semnătură electronică avansată, cel mai înalt grad de încredere având semnătura electronică aplicată cu un certificat emis de o autoritate sau de o instituție publică. Acest tip de semnătură va fi disponibil nu doar funcționarilor publici din cadrul acelei entități, ci și cetățenilor, care vor putea utiliza semnătura electronică în relațiile cu entitățile publice.

Această lege deschide noi oportunități pentru furnizarea serviciilor electronice, iar cetățenii vor beneficia de o administrație publică eficientă, cu proceduri simplificate, birocrație redusă și timp de așteptare minim. Pentru atingerea dezideratului de digitalizare a administrației publice din România, instituțiile și autoritățile publice vor avea obligația de a accepta documente electronice semnate cu o semnătură electronică, aplicată în conformitate cu dispozițiile legii și ale Regulamentului (UE) 910/2014.

În plus, legea are în vedere nu doar semnăturile electronice bazate pe un certificat, ci, în anticiparea progresului tehnologic, conferă efecte juridice și semnăturilor electronice avansate care folosesc alte tehnologii.

Nu în ultimul rând, proiectul de lege definește și clarifică noțiunea de „semnătură electronică simplă”. Deși Regulamentul (UE) 910/2014 nu oferă o definiție legală acestui tip de semnătură electronică, actul european prevede în considerentul (22) faptul că, efectul juridic al serviciilor de încredere trebuie definit de dreptul intern, cu excepția cazului în care se prevede altfel în regulament. Mai mult, considerentul (49) conferă statelor membre dreptul de a stabili în dreptul intern efectul juridic al semnăturilor electronice, cu excepția cerinței prevăzute în regulament, conform căreia o semnătură electronică calificată ar trebui să aibă efecte juridice echivalente cu cele ale semnăturii olografe. Având în vedere că Regulamentul (UE) conferă tuturor tipurilor de semnătură electronică valoare juridică și posibilitatea de a fi utilizate ca

	mijloace de probă în instanță, clarificarea caracteristicilor semnăturii electronice simple prin prezenta lege este absolut necesară.
3. Alte informații	Pentru facilitarea furnizării de servicii publice de calitate, disponibile permanent și promovarea utilizării pe scară largă a tehnologiei informației și comunicațiilor în cadrul administrației publice, autoritățile și instituțiile publice care oferă servicii publice au obligația de a se integra cu Platforma PSCID (ROeID), sistemul informatic dezvoltat de ADR pentru identificarea electronică a cetățenilor.
Secțiunea a 3-a: Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macro-economic	Proiectul de act normativ va avea un impact major asupra eficienței actului administrativ din cadrul administrației publice centrale și locale prin creșterea eficienței interacțiunii dintre instituțiile și autoritățile publice și dintre acestea și cetățeni. Modernizarea administrației publice prin reducerea timpului de comunicare, reducerea birocrăției, a costurilor și a eforturilor implicate se realizează prin introducerea soluțiilor digitale integrate și eliminarea mediilor digitale izolate și fragmentate care creează bariere digitale. Conferirea unor efecte juridice clare și exprese semnăturilor electronice contribuie nu doar la dezvoltarea serviciilor publice electronice și a unei comunicări simplificate și sigure cu persoanele fizice și juridice, ci și la atingerea obiectivelor pieței unice digitale.
1 ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Un element fundamental pentru procesul de tranziție digitală și dinamizarea circuitului civil este identificarea electronică și utilizarea serviciilor de încredere, care pot accelera digitalizarea numeroaselor procese și eficientizarea timpului în activitățile economice și sociale. Reglementarea utilizării semnăturii electronice are la bază o abordare echilibrată între asigurarea unui nivel adecvat de securitate în efectuarea de tranzacții electronice sigure și promovarea și facilitarea utilizării pe scară largă a mijloacelor electronice în spiritul obiectivelor asumate pentru transformarea digitală. Prin această lege se oferă posibilitatea exprimării consimțământului prin semnătură electronică, acesta fiind recunoscut ca valabil și producând efecte juridice. Abordarea legii este proporțională, propunându-se un model flexibil pentru companii și profesioniști în sens larg, care, pe de o parte, înțeleg riscurile asociate utilizării unor semnături cu nivel de încredere mai redus, și în același timp sunt pregătiți să adopte măsuri suplimentare de gestionare a acestor riscuri. Astfel, în relații de B2B, părțile pot agreea în diverse condiții efectele juridice pe care înțeleg să le confere semnăturii electronice avansate sau semnăturii electronice simple. În plus, legea prevede faptul că în interacțiunea dintre utilizatorii unui sistem electronic închis, membrii sistemului pot agreea valoarea și efectele juridice pentru orice tip de semnătură electronică. Legea are în vedere realitățile din piață, contribuind substanțial la creșterea încrederii în activitățile economice electronice și comerțul electronic, cu beneficii evidente pentru consumatorul final. Astfel, în orice sistem electronic

	în care toți participanții sunt identificați cu un nivel de asigurare ridicat sau substanțial, în conformitate cu normele de identificare emise de Comisia Europeană, membrii sistemului pot agree valoarea și efectele juridice ale oricărui tip de semnătură electronică. Pentru a asigura protecția datelor cu caracter personal și respectarea măsurilor de igienă cibernetică, aceste sisteme electronice sunt supuse unui proces de auditare, care vizează inclusiv securitatea datelor și garantarea trasabilității tuturor acțiunilor utilizatorilor din sistem ce vizează autentificarea și semnarea electronică.
2. ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	În primul rând, legea va contribui în mod semnificativ la debirocratizarea serviciilor publice, prin conferirea efectelor juridice echivalente unor acte juridice semnate cu semnătură electronică. În al doilea rând, legea deschide calea emiterii de certificate digitale pentru aplicarea semnăturii electronice, de către autorități și instituții publice, la scară largă, atât în folosul funcționarilor publici, cât și a cetățenilor. Acest tip de semnătură avansată reprezintă o metodă utilizată de multe alte state membre UE, precedente care confirmă efectele pozitive ale acestui instrument pentru debirocratizare, transparență, trasabilitatea acțiunilor și economie de timp. Autoritățile și instituțiile publice care emit certificate pentru semnături electronice vor respecta normele privind identificarea și autentificarea. În anumite situații, autoritățile sau instituțiile publice solicitante pot achiziționa servicii de încredere furnizate de prestatori de servicii de încredere privați, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile achizițiilor publice. În ceea ce privește utilizarea semnăturii electronice de către autoritățile și instituțiile publice, actele emise în format electronic de autoritățile și instituțiile publice vor fi semnate cu o semnătură electronică calificată sau cu o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România. În plus, autoritățile și instituțiile publice vor fi obligate să accepte documente electronice semnate cu o semnătură electronică, aplicată în conformitate cu dispozițiile legii și ale Regulamentului (UE) 910/2014, iar documentele emise de către autoritățile și instituțiile publice ca urmare a primirii unor documente semnate electronic se comunică în format electronic, cu excepția situației în care există o cerere contrară.
2. ² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Cetățenii și persoanele juridice de drept privat vor putea beneficia de servicii publice bazate pe o integrare eficientizată a proceselor administrative și pe un schimb de informație rapid și eficient între administrațiile publice la nivel național și la nivelul Uniunii Europene.
3. Impactul social	Digitalizarea administrației publice în statele membre ale Uniunii Europene au dovedit o reducere a timpului de așteptare pentru prestarea serviciilor publice, a costurilor asociate și o creștere a transparenței, a calității datelor și a serviciilor publice prestate. Prezentul act normativ propus are astfel nu doar rolul creșterii calității serviciilor publice din România, ci contribuie și la eliminarea fragmentării digitale între statele membre UE și la dinamizarea diverselor piețe prin încheierea la distanță a diferitelor tipuri de acte.
4. Impactul asupra mediului	Promovarea utilizării semnăturilor electronice între persoane fizice și persoane juridice de drept privat și în cadrul administrației publice va determina pe termen lung o reducere semnificativă a utilizării hârtiei nu doar în cadrul proceselor de business și administrative, dar și a deplasărilor și a prezenței fizice

	a cetățeanului la ghișeu, aspecte care vor avea un impact semnificativ în sensul reducerii poluării.
5. Alte informații	

Secțiunea a 4-a: Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	a) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă: - Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316 din 30 aprilie 2014; - Legea nr. 451/2004 privind marca temporală cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I numărul 1021 din data de 5 noiembrie 2004; - Ordonanța de urgență 38/2020 privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică la nivelul autorităților și instituțiilor publice, cu modificările și completările ulterioare; Se modifică următoarele prevederi legale: - art. 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 27 decembrie 2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (3), litera b); - art. 12 din Legea 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1101 din data de 25 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, la indice (1), la alineatul (3); - Legea nr. 589/2004 privind regimul juridic al activității electronice notariale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1227 din 20 decembrie 2004, se modifică după cum urmează: articolul 2 alineatul (1), litera b), articolul 7 alineatul (2), litera e), articolul 16, articolul 17, alineatul (1), articolul 18, literele f)-h), articolul 21; - Legea 31/1990 a societăților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din data de 17 noiembrie 2004, se modifică după cum urmează: articolul 117 alineatul (4), articolul 185 alineatul (1); - Ordonanța de urgență 62/2020 pentru adoptarea unor măsuri în domeniul societăților, în vederea desfășurării reuniunilor organelor statutare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 8 mai 2020, se modifică după cum urmează: articolul 1 alineatul (2), articolul 4 alineatul (2), articolul 5 alineatul (4), articolul 6, - art. 74 din Legea 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din data de 29 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (2);
--	---

	- Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează: articolul 21, alineatul (5), articolul 24, alineatul (3), articolul 29, alineatul (3); - articolul 13, alineatul (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 12 decembrie 2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea 235/2013 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România, cu modificările și completările ulterioare, punctul 14 privind articolul 13 alineatul (3); - Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează: articolul 154 alineatul (6), articolul 154 indice (1) alineatul (1); - articolul 36 din Legea nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din data de 18 mai 2021, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (2); - articolul 37 indice (3) din Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din data de 3 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (7); - articolul 12 din Legea 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din data de 25 iulie 2016, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (6); - articolul 28 din Legea 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din data de 24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (1); - articolul 48 din Legea 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din data de 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (4); - articolul 22 din Ordonanța de urgență a Guvernului 140/2022 privind licența industrială unică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1023 din 20 octombrie 2022, la alineatul (7);
--	---

	- articolul VII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2022 privind stabilirea unor măsuri în cadrul sistemului de sănătate, precum și pentru interpretarea, modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 14 aprilie 2022, la alineatul (4); - articolul 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2013 privind criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 299 din 24 mai 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 35/2016, cu modificările și completările ulterioare; - articolul 34 indice 1 din Legea 21/1991 a cetățeniei române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 13 august 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică la alineatul (2); - articolul 10 din Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 959 din 29 noiembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (1), litera b); - articolul 7 din Legea nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 25 februarie 2014, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (7), litera (a); - articolul 109 indice (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 958 din 28 decembrie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2006, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (3), indice (1); - articolul 18 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1104 din 16 noiembrie, cu modificările și completările ulterioare, la alineatul (3); b) - în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, ADR desemnează furnizorul unic de bază de timp și propune Guvernului revizuirea Normelor tehnice și metodologice pentru aplicarea Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1259/2001. Noile norme tehnice și metodologice pentru aplicarea legii vor face obiectul unei noi Hotărâri de Guvern. - în termen de 90 zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României, la propunerea Autorității pentru Digitalizarea României (ADR), se aprobă prin ordin al Ministrului Cercetării, Inovării și Digitalizării procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat. Prin același ordin se detaliază și documentația prevăzută de lege în sarcina celor care intenționează să presteze servicii de încredere, referitoare la procedurile de securitate și de certificare utilizate, care va trebui înaintată către ADR înainte de începerea activității. Prin acest ordin se stabilește și suma contractului de asigurare de răspundere profesională care va trebui încheiată de prestatorii de servicii de încredere care emit certificate calificate, pentru acoperirea prejudiciilor pe care le-ar putea cauza cu prilejul desfășurării activităților legate de prestarea serviciilor de încredere; - Ordinul Ministrului Comunicațiilor și Societății Informaționale nr. 449/2017 privind procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului
--	---

	de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014, va fi actualizat prin ordin comun al Președintelui ADR și al Ministrului Cercetării, Inovării și Digitalizării în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii; - în cazul în care acte normative naționale de tipul Ordin, Instrucțiune, Regulament, Circulară, Precizare, Normă, Normă metodologică, Normă tehnică, Îndrumare metodologică, Decizie, Reglementări, Reguli sau orice act normativ cu forță juridică inferioară Ordonanței de Guvern conțin dispoziții contrare prezentei legi, în special în ceea ce privește utilizarea semnăturii electronice potrivit art. 4, emitenții acestor acte le modifică pentru aliniere cu prezenta lege, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a legii.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Legea creează cadrul juridic intern de aplicare directă a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 257 din 28 august 2014, denumit în continuare <i>Regulamentul (UE) nr. 910/2014</i> , și de preluare în ordinea juridică internă a măsurilor lăsate la latitudinea statelor membre.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de lege face referire la standardele de identificare cu nivel de asigurare ridicat sau substanțial, prevăzute de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1502 al Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a unor specificații și proceduri tehnice minime pentru nivelurile de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă. Redactarea legii a avut în vedere prevederile imperative ale Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații non-guvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de lege a fost redactat cu susținerea membrilor unui grup consultativ înființat de Președintele Comisiei pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor din cadrul Camerei Deputaților, în luna decembrie 2021. Grupul de lucru „Law and Technology Lab” a avut întâlniri săptămânale sau bilunare cu reprezentanți ai instituțiilor publice, experți din mediul academic și specialiști din cele mai reprezentative organizații non-guvernamentale din țară, cu preocupări în domeniul tehnologiei și informației. Ca exemplu, din grupul de lucru au făcut parte reprezentanți din următoarele structuri: MCID, ADR, Asociația Patronală a Industriei de Software și Servicii ANIS, Confederația Patronală Concordia, Consiliul Investitorilor Străini, Asociația Română a Magazinelor Online, Asociația Furnizorilor de Servicii de Certificare, Federația Patronală a Serviciilor Financiare din România, Asociația Română a Băncilor, Asociația Operatorilor Mobili din România, Universitatea București (Facultatea de drept), AmCham România etc.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Intenția Comisiei pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor a fost crearea unui grup de lucru format din membrii comisiei, structurile specializate ale Parlamentului României, instituții publice și reprezentanți desemnați de către organizații non-guvernamentale care activează în domeniul IT&C, care să colaboreze în procesului de elaborare a actelor normative. Conlucrarea a avut ca scop identificarea unor oportunități de reglementare în domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor și cercetarea nevoilor societății românești în aceleași domenii. Implicarea reprezentanților ONG-urilor a constat în analiza legislației naționale și europene, evaluarea impactului propunerii legislative, formularea de recomandări, implicare prin dialog și studii în scopul realizării actului de legiferare de către Parlament.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile HG nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul	

consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile HG nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Proiectul de act normativ necesită avizul Consiliului Legislativ.
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	
c) Consiliul Economic și Social	
d) Consiliul Concurenței	
e) Curtea de Conturi	
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Nu este cazul.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații.	
Secțiunea a 8-a: Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile	În aplicarea art. 17 din Regulamentul (UE) nr. 910/2014, Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR) este desemnată organism de supraveghere în domeniul prestării serviciilor de încredere.

administrației publice centrale și/sau locale- înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Pentru atingerea scopului legii, ADR va înființa Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate. Registrul prestatorilor de servicii de încredere stabilit la nivel național cuprinde: a) Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificați (numit Lista Sigură / Trusted List) și b) Registrul prestatorilor de servicii de încredere necalificate;
3. Alte informații.	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege privind utilizarea semnăturii electronice și prestarea serviciilor de încredere

Inițiatori:

1. Nicolae-Ionel **CIUCĂ** - Senator PNL
2. Alfred-Robert **SIMONIS** - Deputat PSD
3. Ioan-Sabin **SĂRMAȘ** – Deputat PNL
4. Bogdan-Gruia **IVAN** – Deputat PSD
5. Marius **HUMELNICU** – Senator PSD
6. Sebastian-Ioan **BURDUJA** – Deputat PNL
7. Adrian **HATOS** – Senator PNL
8. George-Cristian **TUȚĂ** – Deputat PNL

Tabel semnături

Legea

privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea
serviciilor de încredere bazate pe acestea

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	Solima Șumeg	PNL	
2	BOARCOIU LUMINIȚA	PNL	
3	ANIMIU FLORIN EMI	PNL	
4	VELERDI CRISTINA	PNL	
5	IMBROUȚOI DORU	PNL	
6	GIUGELI NICOLAE	PNL	
7	ANDRONACHE GABRIEL	PNL	
8	SPIN DAN MOLDOVAN	PNL	
9	AVRAMESCU GABRIEL	PNL	
10	FĂGĂRAȘIAN VALENTIN	PNL	
11	KISS JÁNOS	PNL	
12	MILKUT COEMANONCU	PNL	
13	POZAR TUDOR	PNL	
14	MOȘTIN RADU-MARIN	PNL	
15	THEODORANN CRISTINA	PNL	
16	LOREȘU RAUCEL	PNL	
17	CAPĂL LAURENȚIU	PNL	
18	BALIN, LIVIU-IOAN	PNL	
19	ȘKOU GEORGE	PNL	
20	SANDRU COSMIN	PNL	
21	SIGHIȚĂU ROBERT	PNL	
22	MARIA GABRIELA MORGĂ	PNL	
23	MARA CALISTA	PNL	
24	ALEXE FLORIN	PNL	
25	TECHET MIRCEA	PNL	
26	SEBASTIAN BURDUA	PNL	
27	ANDREI ALEXANDRU	PNL	
28	AFZAN PISCĂ	PNL	
29	BOARCOIU CRISTINA	PNL	
30	BALIN, LIVIU-IOAN	PNL	
31	Bogdan Pheorghe	PNL	

Tabel semnături

Legea

**privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea
serviciilor de încredere bazate pe acestea**

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
32	Ușakov Diana	PNL	
33	STANESCU VETITA	PNL	
34	CAUS V. ANDRE	PNL	
35	IZURE Dore-dorione	PNL	
36	BUJAN LUMITRU	PNL	
37	GEORGE TUTA	PNL	
38	RECINGHI GEORGHE	PNL	
39	KONUT ALIK	PNL	
40	Leopoldu Laurenda	PNL	
41	ERVIN MOLNAR	PNL	
42	VARGA GEL	PNL	
43	CAUSOVEANU Marian	PNL	
44	ATANASIU DUMIT	PNL	
45	Bote Geli - Ion	PNL	
46	STOIAN MARIA	PNL	
47	MACEUTA SPIN	PNL	
48	Adrian Flatau	PNL	
49	Guro Nicolae - Ion	PNL	
50	Radu Dumitru	USR	
51	COLESA ILIE	USR	
52	ANINU ADRIAN GORGIO	USR	
53	TOPA DANIEL LIVIU	NEAFILIAT	
54	ANDRUSCUC ANTONIO	A.U.L.	
55	DANIEL BLASA	USR	

Tabel semnături

Lege

privind utilizarea semnăturii electronice și prestarea serviciilor de încredere

[illegible]

Tabel semnături

Legea

privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea

[illegible]

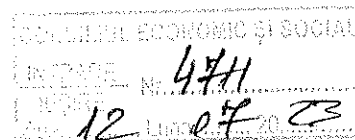
Tabel semnături

Legea

**privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea
serviciilor de încredere bazate pe acestea**

[illegible]

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. - Cadrul de reglementare al legii

- (1) Prezenta lege creează cadrul juridic intern de aplicare directă a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 257 din 28 august 2014, denumit în continuare *Regulamentul (UE) nr. 910/2014*, și de preluare în ordinea juridică internă a măsurilor lăsate la latitudinea statelor membre.
- (2) Prezenta lege clarifică anumite aspecte ale utilizării semnăturii electronice, a sigiliului electronic, a mărcii temporale și a documentelor electronice cărora li s-a aplicat o semnătură electronică, o marcă temporală sau un sigiliu electronic, stabilește condițiile prestării serviciilor de încredere și atribuțiile autorităților și instituțiilor publice în domeniul prestării serviciilor de încredere.
- (3) Prezenta lege se completează cu dispozițiile legale privind încheierea, validitatea și efectele actelor juridice.
- (4) Prezenta lege reglementează cadrul juridic general în materia efectelor juridice ale semnăturilor electronice și este aplicabilă în măsura în care utilizarea și efectele unei semnături electronice nu se reglementează distinct prin acte cu putere de lege cu caracter special.

Art. 2. - Definiții

- (1) În cadrul prezentei legi sunt aplicabile definițiile relevante prevăzute la art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 910/2014.
- (2) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:
 - a) *date în format electronic* - orice reprezentare digitală a unor acte, fapte sau informații și orice compilație a unor astfel de acte, fapte sau informații, inclusiv sub forma unei înregistrări audio, video sau audiovizuale;

- b) *semnătura electronică simplă* - o semnătură electronică ce nu îndeplinește cel puțin una dintre condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o semnătură electronică avansată conform art. 26 din Regulamentul (UE) nr.910/2014;
- c) *sistem electronic închis* - o platformă electronică utilizată de un set definit de participanți, din cadrul aceleiași entități, ale cărei procese nu au niciun efect direct asupra terților și cu care nu se poate interacționa în mod direct din afara entității în care sistemul este implementat, utilizată pentru procedurile interne ale entității sau în orice alte scopuri similare.

CAPITOLUL II

REGIMUL JURIDIC AL SEMNĂTURILOR ELECTRONICE

Art. 3. - Efecte juridice generale

- (1) Toate tipurile de semnătură electronică prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 910/2014 sau în prezenta lege produc efecte juridice și pot fi utilizate ca mijloace de probă în fața instanțelor de judecată.
- (2) Actul juridic în format electronic, semnat cu semnătura electronică având nivelul minim de încredere prevăzut de lege pentru acel tip de act juridic, produce aceleași efectele juridice ca același act juridic în format letric.
- (3) Valabilitatea semnăturii electronice se verifică în raport cu condițiile pe care trebuie să le îndeplinească la momentul semnării documentului electronic, iar expirarea valabilității certificatului în baza căruia a fost aplicată semnătura electronică nu afectează valabilitatea sau efectele documentului semnat. Prevederile prezentului alineat sunt valabile și în cazul semnăturilor electronice avansate care nu se bazează pe un certificat digital, ci folosesc alte tehnologii.
- (4) Perioada maximă de valabilitate a certificatului pentru semnătura electronică avansată se stabilește de emitentul certificatului pentru o perioadă de maxim 5 (cinci) ani. Autoritatea de supraveghere și reglementare în domeniu este responsabilă pentru stabilirea perioadelor de valabilitate în cazul semnăturilor electronice avansate care nu se bazează pe un certificat digital, ci folosesc alte tehnologii.
- (5) Înscrisul în formă electronică este asimilat documentului electronic.

Art. 4. Efecte juridice în funcție de tipul de semnătură electronică

- (1) Documentul electronic semnat cu o semnătură electronică calificată este asimilat, în ceea ce privește condițiile și efectele sale, cu înscrisul sub semnătură privată, în condițiile art. 25 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014. Semnătură electronică calificată produce aceleași efecte juridice ca semnătura olografă.
- (2) Documentul electronic emis de către o autoritate sau de o instituție publică sau de către o persoană în exercitarea și în limitele atribuțiilor sale de putere publică, semnat cu o semnătură electronică calificată, sau care are aplicat un sigiliu electronic calificat este asimilat unui înscris autentic.
- (3) În cazul în care potrivit legii, forma scrisă este cerută ca o condiție de validitate a unui act juridic, documentul electronic îndeplinește această cerință dacă a fost semnat cu o semnătură electronică calificată sau cu o semnătură electronică avansată care, în condițiile prezentei legi, produce aceleași efecte ca și semnătura olografă.
- (4) În cazul în care potrivit legii, forma scrisă este cerută ca o condiție de probă a unui act juridic, documentul electronic îndeplinește această cerință dacă a fost semnat cu o semnătură electronică calificată, o semnătură electronică avansată sau cu o semnătură electronică simplă în condițiile

alin. (9).

(5) Documentul electronic semnat cu o semnătură electronică avansată produce aceleași efecte juridice ca și un înscris semnat cu o semnătură olografă în oricare dintre următoarele cazuri:

a) actul juridic a fost semnat cu o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România;

b) documentul electronic este recunoscut de cel căruia îi este opus, recunoașterea putând să rezulte și din faptul neechivoc al executării în tot sau în parte, de către cel care contestă semnătura electronică avansată, a obligațiilor care s-au născut din documentul electronic;

c) părțile au agreeat în mod expres, printr-un înscris distinct, semnat cu semnătură olografă sau cu semnătură electronică calificată, faptul că vor conferi semnăturii electronice avansate efectele juridice ale semnăturii olografe. Părțile confirmă prin același act faptul că au înțeles riscurile și sarcina probei privind semnătura electronică avansată. În cazul raporturilor juridice în care ambele părți sunt profesioniști în sensul art. 3 alin. (2) din Legea 287/2009 privind Codul Civil, cu modificările și completările ulterioare, înscrisul distinct se poate semna și cu semnătură electronică avansată.

(6) Documentul electronic semnat cu o semnătură electronică avansată emis de o persoană juridică de drept privat și utilizată într-un sistem închis produce în acel sistem închis aceleași efecte juridice ca și un înscris semnat cu o semnătură olografă.

(7) În interacțiunea dintre utilizatorii unui sistem electronic închis, membrii sistemului pot agreea valoarea și efectele juridice pentru orice tip de semnătură electronică.

(8) Prevederile alin. (7) sunt aplicabile pentru orice sistem electronic în care toți participanții sunt identificați cu un nivel de asigurare ridicat sau substanțial, în conformitate cu punctele 2.1.2 și 2.1.3 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1502 al Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a unor specificații și proceduri tehnice minime pentru nivelurile de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă. Aceste sisteme electronice sunt supuse unui proces de auditare, care va trebui repetat cel puțin o dată la doi ani și care vizează cel puțin securitatea datelor și garantarea trasabilității tuturor acțiunilor utilizatorilor din sistem ce vizează autentificarea și semnarea electronică.

(9) Documentul electronic semnat cu semnătură electronică simplă produce aceleași efecte juridice ca și un înscris semnat cu o semnătură olografă, în cazul actelor de dispoziție evaluabile în bani cu o valoare mai mică de jumătate din salariul minim brut pe economie și dacă înscrisul semnat cu o semnătură electronică simplă este recunoscut de cel căruia îi este opus, recunoașterea putând să rezulte și din faptul neechivoc al executării în tot sau în parte, de către cel care contestă semnătura electronică simplă, a obligațiilor care s-au născut din înscrisul în formă electronică.

(10) Un document electronic semnat cu mai multe tipuri de semnătură electronică produce efectele juridice conferite de semnătura electronică cu gradul de încredere cel mai scăzut.

(11) Dacă legea impune încheierea unui act juridic prin înscris autentificat, este necesară autentificarea potrivit dispozițiilor legale aplicabile, dispozițiile prezentei legi nefiind aplicabile în aceste cazuri.

Art. 5. - Recunoașterea documentului care poartă semnătura electronică

(1) În cazul nerecunoașterii sau a contestării semnăturii electronice calificate sau a sigiliului calificat, verificarea validității va fi efectuată de către instanță. Sarcina probei cu privire la

încălcarea condițiilor legale și tehnice aferente semnăturii electronice calificate sau a sigiliului electronic calificat aparține celui care le contestă.

(2) În cazul în care una dintre părți nu recunoaște sau contestă semnătura electronică avansată, semnătura electronică simplă ori sigiliul electronic avansat aplicat unui document, verificarea validității se realizează prin una dintre următoarele modalități:

- a) prin metode de validare sau certificare disponibile public, validate de autoritatea de supraveghere și reglementare în domeniu;
- b) de către emitentul semnăturii electronice avansate, în condițiile art. 11 alin (2);
- c) printr-o expertiză tehnică de specialitate, dacă verificarea nu se poate realiza în condițiile lit. a) sau b).

3) În cazul în care una dintre părți nu recunoaște sau contestă semnătura electronică simplă sau avansată, sarcina probei îndeplinirii condițiilor legale și tehnice aferente aparține celui care invocă validitatea semnăturii.

4) Un document semnat cu o semnătură electronică de orice tip, care în conformitate cu dispozițiile prezentei legi nu are valoare de semnătură olografă, va putea fi considerat început de dovadă scrisă.

Art. 6. - Sistemele închise

1) În interiorul autorităților și instituțiilor publice sau în cadrul entităților de drept privat se pot defini sisteme închise în care utilizarea semnăturii electronice și a sigiliului electronic se face în conformitate cu legislația în vigoare și pe baza unor reglementări proprii.

2) Pentru sistemele închise gestionate de către instituțiile din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, acestea pot emite certificate calificate care urmează a fi folosite exclusiv pentru nevoile proprii și ale căror sisteme de generare, evidență și distribuție fac parte din sisteme informatice sau sisteme informatice și de comunicații acreditate în conformitate cu legislația privind nivelul de clasificare al informației protejate.

3) Semnătura electronică și sigiliul electronic urmează regimul juridic general în cazul în care sunt utilizate în interacțiunea cu entități din exteriorul sistemului închis.

4) Schimbul de documente electronice între sistemele administrației publice, care nu implică interacțiunea cu persoanele de drept privat fizice sau juridice, face obiectul alin. (1).

CAPITOLUL III MARCA TEMPORALĂ

Art. 7. - Utilizarea mărcii temporale

(1) Utilizarea mărcii temporale este reglementată de Regulamentul (UE) nr. 910/2014.

(2) Aplicarea mărcii temporale electronice calificată unui document electronic conferă documentului dată certă în sensul legii.

Art. 8. - Prestatorii de servicii de marcare temporală

(1) Serviciul de încredere de marcare temporală calificată este furnizat de un prestator de servicii de încredere calificat, înscris în Lista Sigură la nivelul Uniunii Europene.

(2) Prestatorii de servicii de marcare temporală au obligația de a crea și de a menține un registru electronic operativ de evidență cuprinzând momentul de timp la care au fost emise mărcile temporale.

(3) Structura și condițiile de exploatare ale registrului electronic sunt stabilite prin norme subsecvente emise de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

Art. 9. - Autoritatea de reglementare și supraveghere în domeniu

- (1) Responsabilitatea aplicării dispozițiilor prezentei legi și ale Regulamentului (UE) nr. 910/2014 în ceea ce privește prestatorii de marcă temporală revine autorității de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, cu aplicarea dispozițiilor Capitolului VI din prezenta lege.
- (2) În cadrul Registrului prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate prevăzut la art. 21 se creează o secțiune distinctă, destinată prestatorilor de servicii de marcă temporală necalificate. Informațiile care trebuie prevăzute în acest registru sunt stabilite de către autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

CAPITOLUL IV

PRESTAREA SERVICIILOR DE ÎNCREDERE DE CĂTRE PRESTATORII DE SERVICII ÎNREGISTRAȚI ÎN ROMÂNIA

Art. 10. - Dobândirea și pierderea calității de prestator de servicii de încredere

- (1) Prestarea serviciilor de încredere nu este supusă unei autorizări prealabile și se desfășoară în concordanță cu principiile concurenței libere și loiale, cu respectarea actelor normative în vigoare.
- (2) Persoanele juridice care intenționează să presteze servicii de încredere calificate și necalificate transmit, cu 30 de zile înainte de începerea activității, autorității de reglementare și supraveghere specializate în domeniu o notificare privind înregistrarea în Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate prevăzut la art. 21. În plus, persoanele juridice care intenționează să presteze servicii de încredere calificate, vor înainta și un raport de evaluare a conformității, emis de un organism de evaluare a conformității și toate informațiile referitoare la procedurile de securitate și de certificare utilizate.
- (3) În termen de 90 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, la propunerea Autorității pentru Digitalizarea României (ADR), se aprobă, prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat. Prin același ordin se detaliază și documentația menționată la alin. (2), precum și detalii privind procedurile de control și de sancționare.
- (4) În cazul în care prestatorul de servicii de încredere intenționează să înceteze activitățile, acesta informează cu cel puțin 30 de zile înainte de încetare autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu. În urma verificării îndeplinirii dispozițiilor privind planurile de încetare potrivit art. 17 alin. (4) lit. (i) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014, autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu efectuează radierea prestatorului de servicii de încredere din Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate și din Lista sigură existentă la nivel european (Trusted List).
- (5) Radierea se efectuează din oficiu de către autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, în situația în care acesta constată pe orice altă cale că prestatorul și-a încetat activitatea.

Art. 11. - Prestarea serviciilor de încredere

- (1) Prestatorii de servicii de încredere asigură accesul utilizatorilor la toate informațiile necesare utilizării corecte și în condiții de siguranță a serviciilor oferite, inclusiv prin publicarea pe propria pagină de internet a ofertei de servicii, a tipurilor de servicii de încredere pe care le furnizează, a tipurilor de semnătură electronică pe care le oferă și a efectelor juridice ale fiecăreia dintre acestea, a modului și restricțiilor de utilizare.

(2) Prestatorul de servicii de încredere va pune la dispoziție oricărui terț care dorește să verifice o semnătură electronică creată cu un certificat digital emis de prestator, modalitatea prin care terțul poate verifica semnătura electronică și certificatul utilizat pentru crearea ei. La cererea terțului, prestatorul de servicii este obligat să verifice autenticitatea semnăturii electronice efectuate în baza serviciilor prestate de el și să comunice terțului gradul de încredere al autentificării semnatarului și al autenticității semnăturii.

(3) Informațiile prevăzute la alin. (1) conțin cel puțin următoarele detalii în cazul prestatorilor de servicii de încredere care emit certificate digitale:

- a) procedura ce trebuie urmată în scopul creării și verificării semnăturii electronice;
- b) tarifele percepute, după caz ;
- c) modalitățile, condițiile și limitele utilizării certificatelor;
- d) obligațiile legale ale titularului certificatului și ale prestatorului de servicii de încredere;
- e) condițiile contractuale de eliberare a certificatului cu menționarea expresă a eventualelor limitări ale răspunderii prestatorului de servicii de încredere;
- f) condițiile și cazurile în care valabilitatea certificatului poate fi revocată;
- g) căile de soluționare a litigiilor;
- g) orice alte informații stabilite de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

(4) În urma încheierii contractului cu beneficiarul serviciului de încredere, prestatorul de servicii de încredere care emite certificate transmite titularului certificatului digital, prin canale adecvate din punct de vedere al securității datelor în tranzit. În urma acceptării certificatului de către titular, prestatorul înscrie certificatul în propriul Registrul electronic de evidență a certificatelor, potrivit art. 14.

(5) Prestatorii de servicii de încredere sunt obligați să păstreze secretul informațiilor încredințate în cadrul activității lor profesionale, cu excepția celor în legătură cu care titularul certificatului acceptă să fie publicate sau comunicate terților și a celor solicitate de autoritățile competente, potrivit legii. Prestatorii de servicii de încredere răspund pentru îndeplinirea acestei obligații de către personalul angajat sau de către terții cu care colaborează pentru prestarea serviciilor de încredere.

(6) Prestatorii de servicii de încredere colectează date cu caracter personal de la persoana care solicită un certificat și prelucrează aceste date cu respectarea principiilor prevăzute la art. 5 din Regulamentul (UE) nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Art. 12. - Obligațiile prestatorilor de servicii de încredere

(1) În vederea emiterii certificatelor calificate, prestatorii de servicii de încredere trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de Regulamentul (UE) nr. 910/2014 și normele emise de către autoritatea de reglementare și supraveghere în domeniu.

(2) În vederea emiterii certificatelor pentru semnătura electronică avansată, prestatorii de servicii de încredere trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să dispună de mijloace financiare și de resurse materiale, tehnice și umane corespunzătoare pentru garantarea securității, fiabilității și continuității serviciilor de certificare oferite;

- b) să asigure operarea rapidă și sigură a înregistrării informațiilor prevăzute la art. 14 alin. (2), operarea rapidă și sigură a unui serviciu de suspendare și revocare a certificatelor pentru semnătura electronică avansată;
 - c) să asigure posibilitatea de a se determina cu precizie data și ora exactă a eliberării, a suspendării sau a revocării unui certificat pentru semnătura electronică avansată;
 - d) să verifice, cu mijloace corespunzătoare și conforme dispozițiilor legale, identitatea și, dacă este cazul, atributele specifice ale persoanei căreia îi este eliberat certificatul pentru semnătura electronică avansată;
 - e) să folosească personal cu cunoștințe de specialitate, experiență și calificare, necesare pentru furnizarea serviciilor respective, și, în special, competență în domeniul gestiunii, cunoștințe de specialitate în domeniul tehnologiei semnăturii electronice și o practică suficientă în ceea ce privește procedurile de securitate corespunzătoare;
 - f) să aplice procedurile administrative și de gestiune adecvate și care corespund standardelor recunoscute;
 - g) să utilizeze produse asociate semnăturii electronice, cu un înalt grad de fiabilitate, care sunt protejate împotriva modificărilor și care asigură securitatea tehnică și criptografică a desfășurării activităților de certificare a semnăturii electronice;
 - h) să adopte măsuri împotriva falsificării certificatelor și să garanteze confidențialitatea în cursul procesului de generare a datelor de creare a semnăturilor, în cazul în care prestatorii de servicii de încredere generează astfel de date;
 - i) să păstreze toate informațiile cu privire la un certificat pentru semnătura electronică avansată pentru o perioadă de minimum 10 ani de la data încetării valabilității certificatului și în conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (2) lit. h) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014;
 - j) să nu stocheze, să nu reproducă și să nu dezvăluie terților datele de creare a semnăturii, cu excepția cazului în care semnatarul solicită aceasta;
 - k) să utilizeze sisteme fiabile pentru stocarea certificatelor pentru semnătura electronică avansată, astfel încât: numai persoanele autorizate să poată introduce și modifica informațiile din certificate; exactitatea informației să poată fi verificată; certificatele să poată fi consultate de terți doar în cazul în care există acordul titularului acestora; orice modificare tehnică, care ar putea pune în pericol aceste condiții de securitate, să poată fi identificată de persoanele autorizate;
 - l) să creeze un plan actualizat pentru cazul încetării serviciului, pentru a asigura continuitatea serviciului;
 - m) să asigure un nivel adecvat de securitate cibernetică și fizică a infrastructurii la nivelul căreia se generează și gestionează certificatele și datele cu caracter personal;
 - n) să creeze un plan de acțiune actualizat, în cazul unui incident de securitate cibernetică, pentru a asigura limitarea compromiterii serviciului;
- (3) Autoritățile și instituțiile publice care emit certificate digitale pentru crearea semnăturii electronice avansate sunt obligate să parcurgă o procedură de auditare prin care se verifică îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de prezenta lege pentru emiterea semnăturii electronice avansate.
- (4) Prestatorii de servicii de încredere sunt obligați să folosească numai dispozitive securizate de creare a semnăturii electronice sau tehnologii securizate care pot fi gestionate la distanță de către aceștia pentru emiterea de certificate calificate și să respecte pe parcursul desfășurării activității procedurile de securitate și de certificare declarate.

(5) Atunci când se utilizează un pseudonim, identitatea reală a titularului nu poate fi divulgată de către prestatorul de servicii de încredere decât cu consimțământul titularului sau la cererea unei autorități sau instituții publice competente.

(6) Prestatorii de servicii de încredere care emit certificate calificate sunt obligați să încheie o asigurare de răspundere profesională prin subscrierea unei polițe de asigurare la o societate de asigurări pentru acoperirea prejudiciilor pe care le-ar putea cauza cu prilejul desfășurării activităților legate de prestarea serviciilor de încredere. Suma asigurată este stabilită prin ordinul prevăzut la art. 10 alin. (3).

(7) Prestatorii de servicii de încredere au obligația de a facilita exercitarea atribuțiilor de control de către autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

(8) Prestatorii de servicii de încredere au obligația de a se integra cu Platforma Națională de interoperabilitate reglementată de Legea 242/2022 privind schimbul de date între sisteme informatice și crearea Platformei naționale de interoperabilitate, cu modificările și completările ulterioare, pentru a valida actele de identitate prezentate de cetățenii români care solicită certificate calificate sau certificate digitale emise de către o autoritate sau instituție publică.

Art. 13. - Încetarea activității prestatorului de servicii de încredere

(1) În cazul în care prestatorul de servicii de încredere intenționează să înceteze desfășurarea activităților legate de certificarea semnăturilor electronice, informează autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu despre intenția sa cu cel puțin 30 de zile înainte de încetare.

(2) Prestatorul de servicii de încredere are obligația ca, în situația în care se află în imposibilitate de a continua activitățile legate de certificarea semnăturilor electronice și nu a putut prevedea această situație cu cel puțin 30 de zile înainte de încetarea activităților, să informeze autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, în termen de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință despre imposibilitatea continuării activităților.

(3) Prestatorul de servicii de încredere poate transfera în tot sau în parte activitățile sale unui alt prestator de servicii de încredere. Transferul operează în următoarele condiții:

a) prestatorul de servicii de încredere înștiințează toți deținătorii de certificate valabile, cu cel puțin 30 de zile înainte, despre intenția sa de transferare a activităților legate de prestarea serviciilor de încredere către un alt prestator de servicii de încredere, cu menționarea identității și a datelor acestuia;

b) prestatorul de servicii de încredere oferă fiecărui titular de certificat posibilitatea de a refuza acest transfer, precum și termenul și condițiile în care refuzul poate fi exercitat. În lipsa unei acceptări exprese a titularului, în termenul precizat de prestatorul de servicii de încredere, certificatul este fi revocat de către acesta din urmă.

(4) Prestatorul de servicii de încredere aflat în unul dintre cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), ale cărei activități nu sunt preluate de un alt prestator de servicii de încredere, revocă certificatele în termen de 30 de zile de la data înștiințării titularilor de certificate și ia lua măsurile necesare pentru asigurarea conservării arhivelor sale, precum și pentru asigurarea prelucrării datelor personale, în condițiile legii. Autoritatea de supraveghere va stabili măsurile minime necesare pentru conservarea arhivelor prestatorilor de servicii de încredere care și-au încetat activitatea și nu au transferat-o către un alt prestator de servicii de încredere.

(5) Sunt considerate cazuri de imposibilitate de continuare a activităților legate de prestarea serviciilor de încredere în înțelesul prezentului articol, dizolvarea sau lichidarea, falimentul, radierea persoanei juridice prestatoare de servicii de încredere.

CAPITOLUL V

CERTIFICATE PENTRU SEMNĂTURI ELECTRONICE

Art. 14. - Registrul electronic de evidență a certificatelor calificate și necalificate

- (1) Prestatorii de servicii de încredere care emit certificate au obligația de a crea și de a menține un Registrul electronic de evidență a certificatelor eliberate.
- (2) Registrul electronic de evidență a certificatelor eliberate trebuie să cuprindă următoarele informații:
 - a) data și ora exactă a eliberării certificatului;
 - b) data și ora exactă a expirării certificatului;
 - c) dacă este cazul, data și ora exactă a suspendării sau revocării certificatului, precum și motivele care au condus la luarea acestei măsuri.
- (3) Registrul electronic de evidență a certificatelor eliberate este public și disponibil permanent pentru consultare în regim on-line.
- (4) La nivelul sistemelor închise acreditate în conformitate cu legislația privind nivelul de clasificare al informației protejate, disponibilitatea consultării registrului electronic de evidență este accesibilă în conformitate cu legislația aplicată protecției sistemului.

Art. 15. - Cuprinsul certificatului

- (1) Certificatul calificat pentru semnătura electronică are structura prevăzută de Regulamentul (UE) nr. 910/2014 la Anexa I. Certificatele calificate vor fi emise în concordanță cu standardele ETSI specifice în vigoare sau cu ultimele versiuni ale acestora, după caz.
- (2) Certificatul digital pentru semnătura electronică avansată cuprinde în mod obligatoriu următoarele:
 - a) indicarea faptului că certificatul a fost eliberat cu titlu de certificat pentru semnătură electronică avansată;
 - b) informații cu privire la tipul de semnătură electronică utilizat și detalii privind cel care are sarcina probei în caz de litigiu;
 - c) datele de identificare ale prestatorului de servicii de încredere, precum și cetățenia acestuia, în cazul persoanelor fizice, respectiv naționalitatea acestuia, în cazul persoanelor juridice;
 - d) numele semnatarului sau pseudonimul acestuia, identificat ca atare, precum și alte atribute specifice ale semnatarului, dacă sunt relevante, în funcție de scopul pentru care este eliberat certificatul digital pentru semnătură electronică avansată;
 - e) codul personal de identificare a semnatarului;
 - f) datele de verificare a semnăturii, care corespund datelor de creare a semnăturii aflate sub controlul exclusiv al semnatarului;
 - g) indicarea începutului și sfârșitului perioadei de valabilitate a certificatului;
 - h) codul de identificare a certificatului digital pentru semnătura electronică avansată;
 - i) semnătura electronică avansată sau sigiliul electronic avansat al prestatorului de servicii de încredere care eliberează certificatul pentru semnătura electronică avansată;
 - j) dacă este cazul, limitele utilizării certificatului pentru semnătura electronică avansată sau limitele valorice ale operațiunilor pentru care acesta poate fi utilizat;
 - k) orice alte informații stabilite de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

- (3) Prestatorul de servicii de încredere atribuie beneficiarului certificatului pentru semnătura electronică avansată un cod personal care să asigure identificarea unică a semnatarului.
- (4) Generarea codului personal de identificare și a codului de identificare a certificatului semnătura electronică avansată se face pe baza reglementărilor stabilite de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.
- (5) La solicitarea beneficiarului, prestatorul de servicii de încredere poate înscrie în certificat și alte informații decât cele menționate la alin. (1), respectiv (2) după o prealabilă verificare a exactității acestor informații.
- (6) Certificatul indică în mod expres faptul că este utilizat un pseudonim, atunci când titularul se identifică printr-un pseudonim.
- (7) Prestatorul de servicii de încredere poate să indice în cuprinsul unui certificat restricții ale utilizării acestuia, precum și limite ale valorii operațiunilor pentru care acesta poate fi utilizat, cu condiția ca respectivele restricții să poată fi cunoscute de către terți. Prestatorul de servicii de încredere nu este răspunzător pentru prejudiciile rezultând din utilizarea unui certificat cu încălcarea restricțiilor prevăzute în cuprinsul acestuia.

Art. 16. - Eliberarea certificatului calificat și necalificat

- (1) Înainte de eliberarea certificatului unei persoane fizice, prestatorii de servicii de încredere au obligația de a verifica identitatea respectivei persoane.
- (2) Certificatul se eliberează de către prestatorul de servicii de încredere în format digital, conform cu standardele și reglementările naționale și europene aplicabile. Prestatorul de servicii de încredere este obligat să păstreze certificatele emise pentru o perioadă de minim 10 ani.
- (3) Verificarea identității unei persoane în vederea eliberării unui certificat calificat, respectiv al unui certificat pentru semnătură electronică avansată se poate face prin oricare din următoarele modalități:
- a) de către prestatorul de servicii de încredere, pe baza cărții de identitate, a pașaportului sau a permisului de ședere emis de autoritățile competente, în original, al solicitantului și prin prezența fizică a solicitantului în fața unui reprezentant al prestatorului de servicii de încredere calificate, reprezentant care trebuie să aibă un contract cu prestatorul de servicii de încredere, să fie desemnat și pregătit de respectivul prestator de servicii de încredere calificat să efectueze activități de identificare a persoanei;
 - b) de către prestatorul de servicii de încredere, pe baza unui certificat calificat sau a unui sigiliu electronic calificat, valid la momentul identificării, emis de un prestator de servicii de încredere;
 - c) de la distanță, utilizând mijloace de identificare electronică pentru care, înainte de eliberarea certificatului, a fost asigurată fie prezența fizică, fie prezența de la distanță echivalentă cu prezența fizică, din punct de vedere al fiabilității a persoanei fizice sau a unui reprezentant al persoanei juridice care îndeplinesc cerințele stabilite în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1502 al Comisiei din 8 septembrie 2015 în ceea ce privește nivelurile de asigurare „substanțial” sau „ridicat”;
 - d) de la distanță, prin orice tehnici și mijloace de identificare electronică care asigură securitatea, certitudinea, integritatea și confidențialitatea datelor de identificare, dacă nivelul de asigurare este echivalent cu prezența fizică, din punct de vedere al fiabilității, conform normelor emise de autoritatea de reglementare și supraveghere specializate în domeniu în 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Sistemul de identificare electronică este notificat autorității de reglementare și supraveghere specializate în domeniu cu 30 de zile înainte de începerea activității, cu respectarea normelor emise de acesta.

- e) prin intermediul unui terț de verificare a identității, în conformitate cu prevederile lit. a)-d).
- f) prin intermediul unui terț de verificare a identității supus obligațiilor de identificare și verificare a identității în conformitate cu dispozițiile legale privind prevenirea, combaterea și sancționarea spălării banilor și a finanțării terorismului, prin aplicarea procedurilor utilizate și comunicate autorităților de supraveghere din domeniile respective de activitate.

Art. 17. - Revocarea, suspendarea, și încetarea valabilității certificatelor

(1) Prestatorul de servicii de încredere are obligația de a suspenda certificatul în termen de 24 de ore din momentul la care a luat la cunoștință despre apariția unuia dintre următoarele cazuri:

- a) la cererea semnatarului, după o prealabilă verificare a identității acestuia;
- b) în cazul în care o hotărâre judecătorească dispune suspendarea certificatului;
- c) în cazul în care informațiile conținute în certificat nu mai corespund realității, dacă nu se impune revocarea certificatului;
- d) la solicitarea justificată a autorității de reglementare și supraveghere specializate în domeniu;
- e) în orice alte situații care constituie cazuri de suspendare a certificatelor eliberate, potrivit procedurilor de securitate și de certificare declarate de prestatorul de servicii de încredere în baza art. 10 alin. (2) și a Regulamentului (UE) nr. 910/2014.

(2) Prestatorul de servicii de încredere are obligația de a revoca certificatul în termen de 24 de ore din momentul la care a luat la cunoștință despre apariția unuia dintre următoarele cazuri:

- a) la cererea semnatarului, după o prealabilă verificare a identității acestuia;
- b) la decesul semnatarului;
- c) în cazul în care o hotărâre judecătorească definitivă dispune revocarea;
- d) dacă se dovedește în mod neîndoiește că certificatul a fost emis în baza unor informații eronate sau false;
- e) în cazul în care informațiile esențiale conținute în certificat nu mai corespund realității;
- f) atunci când a fost încălcată confidențialitatea datelor de creare a semnăturii;
- g) în cazul în care certificatul a fost utilizat în mod fraudulos;
- h) în orice alte situații care constituie cazuri de revocare a certificatelor eliberate, potrivit procedurilor de securitate și de certificare declarate de prestator potrivit art. 10 alin. (2) și a Regulamentului (UE) nr. 910/2014;
- i) în situația în care este semnalat un posibil incident de securitate, care ar putea duce la compromiterea certificatului.

(3) Prestatorul de servicii de încredere îl informează de îndată pe utilizator despre suspendarea sau revocarea certificatului, împreună cu motivele care au stat la baza deciziei sale și îi oferă dreptul de a solicita verificarea acestei decizii.

(4) Prestatorul de servicii de certificare înscrie mențiunea de suspendare sau de revocare a certificatului în registrul electronic de evidență a certificatelor eliberate prevăzut la art. 14, în termen de 24 de ore de la data la care a fost adoptată decizia respectivă. Suspendarea sau revocarea devine opozabilă terților de la data înscrierii sale în acest registru administrat de prestatorul de servicii de încredere.

(5) În măsura în care sunt aplicabile, prevederile prezentului capitol sunt valabile și în cazul semnăturilor electronice avansate care nu se bazează pe un certificat digital, ci folosesc alte tehnologii.

Art. 18. - Recunoașterea certificatelor eliberate de prestatorii de servicii de încredere străini

(1) Certificatul calificat eliberat de către un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat membru al Uniunii Europene este recunoscut ca fiind echivalent din punct de vedere al efectelor juridice cu certificatul calificat eliberat de un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în România.

(2) Prestatorii de servicii de încredere calificate, înființați într-un stat membru al Uniunii Europene, și care sunt înscrși în Lista Sigură la nivelul UE vor putea presta servicii de încredere în România.

CAPITOLUL VI

AUTORITATEA DE REGLEMENTARE ȘI SUPRAVEGHERE SPECIALIZATĂ ÎN DOMENIU

Art. 19. - Stabilirea organismului de supraveghere

(1) În aplicarea art. 17 din Regulamentul (UE) nr. 910/2014, Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR) este desemnat organism de supraveghere în domeniul prestării serviciilor de încredere.

(2) Responsabilitatea aplicării dispozițiilor prezentei legi și a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 revine ADR în calitate de autoritate de reglementare și supraveghere specializată în domeniu. Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu supraveghează prestatorii de servicii de încredere calificate și necalificate înființați pe teritoriul României pentru a se asigura că serviciile de încredere calificate și necalificate pe care le prestează, îndeplinesc cerințele prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 910/2014 și de prezenta lege.

Art. 20. - Atribuțiile autorității de reglementare și supraveghere specializată

(1) În calitate de autoritate de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, ADR exercită atribuții de control prin personalul anume împuternicit în acest sens.

(2) În realizarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, ADR se asigură că personalul încadrat păstrează confidențialitatea surselor și a informațiilor în legătură cu sesizările sau plângerile primite și nu dezvăluie datele de care a luat cunoștință cu ocazia exercitării atribuțiilor.

(3) În îndeplinirea rolului prevăzut la art. 19, ADR:

- a) acordă sau retrage calitatea de prestator calificat de servicii de încredere, respectiv calitatea de prestator necalificat de servicii de încredere;
- b) asigură că prestatorii de servicii de încredere calificate stabiliți pe teritoriul României și serviciile de încredere calificate pe care aceștia le prestează îndeplinesc cerințele stabilite de Regulamentul (UE) nr. 910/2014;
- c) realizează demersuri de verificare regulată a prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate și a serviciilor prestate de aceștia;
- d) solicită prestatorilor de servicii de încredere să remedieze orice neîndeplinire a cerințelor prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 910/2014 sau de prezenta lege;
- e) poate, din oficiu sau la solicitarea oricărei persoane interesate, să verifice sau să dispună verificarea conformității activităților unui prestator de servicii de încredere cu dispozițiile prezentei legi sau Regulamentul (UE) nr. 910/2014;
- f) cooperează cu Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, dacă din demersurile de verificare reies încălcări ale normelor de protecție a datelor cu caracter personal;

- g) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin Regulamentul (UE) nr. 910/2014 în sarcina organismului de supraveghere;
- h) aplică măsuri de remediere și sancțiuni în conformitate cu prezenta lege.
- (3) Pentru realizarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, ADR are dreptul:
- a) să aibă acces liber, permanent, în orice loc în care se află echipamentele necesare prestării serviciilor de încredere;
 - b) să solicite orice document sau informație necesară în vederea realizării controlului;
 - c) să verifice punerea în aplicare a oricăror proceduri de securitate sau de certificare utilizate prestatorilor de servicii de încredere;
 - d) să sigileze orice echipamente necesare prestării serviciilor de încredere sau să rețină orice document ce are legătură cu această activitate, pe o perioadă care nu poate depăși 15 zile, dacă această măsură se impune;
- (4) ADR are obligația de a crea, menține și actualiza Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate, care constituie evidența oficială a prestatorilor de servicii de încredere. Registrul este public, actualizat în mod permanent și este disponibil pe pagina de internet a ADR.
- (5) ADR are obligația de a defini și de a detalia mijloacele de identificare recunoscute pentru emiterea certificatelor calificate și a certificatelor pentru semnătura electronică avansată, printre care introducerea posibilității identificării prin mijloace electronice de identificare și prin mijloace de identificare de la distanță echivalente cu prezența fizică a titularului certificatului calificat.
- (6) ADR are obligația de a stabili modalitățile de certificare a dispozitivelor de creare a semnăturilor electronice și a sigiliilor electronice de către organisme de certificare din România.
- (7) ADR are obligația de a elabora normele tehnice și metodologice de aplicare dispozițiilor privind marca temporală.

Art. 21. - Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate

- (1) Registrul prestatorilor de servicii de încredere stabilit la nivel național cuprinde:
- a) Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificate (numit Lista Sigură / Trusted List) și
 - b) Registrul prestatorilor de servicii de încredere necalificate;
- (2) Conținutul și structura Registrului prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate se stabilesc de către ADR în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în conformitate cu prevederile art. 22 din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 și cu Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1505 a Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a specificațiilor tehnice și a formatelor pentru listele sigure în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă;
- (3) Registrul constituie evidența oficială a:
- a) prestatorilor de servicii de încredere calificate care au sediul în România;
 - b) prestatorilor de servicii de încredere necalificate care au sediul în România și care emit certificate pentru semnătura electronică avansată sau care furnizează alte tehnologii pentru crearea unei semnături electronice avansate care nu se bazează pe un certificat digital;
 - c) prestatorilor de servicii de încredere necalificate care au sediul în România, auditați, care emit certificate pentru semnătura electronică avansată;
 - d) prestatorilor de servicii de încredere necalificate, altele decât emiterea de certificate;
 - e) prestatorilor de servicii de încredere cu sediul sau domiciliul în alt stat care nu este membru UE, ale căror certificate calificate sunt recunoscute la nivel național;

(4) Înregistrarea în Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificate și necalificate, conținutul cererii și documentația necesară prevăzută la art. 10 alin. (2) se stabilesc prin Ordinul prevăzut la art. 10 alin. (3).

Art. 22. - Activitatea de control efectuată de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu

(1) Dacă în urma controlului efectuat se constată nerespectarea dispozițiilor prezentei legi, a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 ori a reglementărilor emise de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, aceasta solicită prestatorului de servicii de încredere să se conformeze, în termenul pe care îl stabilește. În aceste cazuri, autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu aplică sancțiunile prevăzute în Capitolul VIII.

(2) În cazul în care dispune încetarea activității unui prestator de servicii de încredere care emite certificate digitale, autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu asigură fie revocarea certificatelor emise de prestatorul de servicii de încredere, fie preluarea activității și a registrului electronic de evidență a certificatelor eliberate și a serviciului de revocare a acestora de către un alt prestator de servicii de încredere, cu acordul acestuia. Oricare din aceste măsuri sunt comunicate de îndată titularilor certificatelor.

(3) În cazul în care activitatea prestatorului de servicii de încredere nu este preluată de către un alt prestator, prestatorul de servicii de încredere este obligat să asigure revocarea tuturor certificatelor eliberate de el. În caz contrar, acestea sunt revocate pe cheltuiala sa de către a autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

(4) Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu va prelua și va păstra arhivele și registrul electronic de evidență a certificatelor eliberate de prestatorul de servicii de încredere a cărui activitate nu a fost preluată de către un alt prestator de servicii de încredere.

CAPITOLUL VII

**OBLIGAȚIILE TITULARILOR DE CERTIFICATE ȘI OBLIGAȚII REFERITOARE
LA UTILIZAREA SEMNĂTURII ELECTRONICE**

Art. 23. - Semnăturile electronice create cu certificate emise de autorități și instituții publice

(1) Autoritățile și instituțiile publice care emit certificate pentru semnături electronice vor respecta normele privind identificarea și autentificarea, emise de autoritatea de supraveghere și reglementare în domeniu și de către MCID.

(2) În cazul în care autoritățile și instituțiile publice care furnizează certificate digitale nu au posibilitatea onorării unei solicitări în vederea furnizării acestora, autoritățile sau instituțiile publice solicitante pot achiziționa servicii de încredere furnizate de prestatori de servicii de încredere privați, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile achizițiilor publice.

Art. 24. - Utilizarea semnăturii electronice de către autoritățile și instituțiile publice

(1) Actele emise în format electronic de autoritățile și instituțiile publice sunt semnate cu o semnătură electronică calificată sau cu o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România.

(2) În cadrul procedurilor de elaborare, avizare și prezentare a proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, inițiate în vederea adoptării sau aprobării de către Guvern, actele și documentele autorităților și ale instituțiilor publice semnate cu semnătura electronică calificată au forță juridică a înscrisurilor autentice.

(3) În aplicarea prevederilor alin. (2), măsurile metodologice, organizatorice, termenele și circulația proiectelor de acte normative se stabilesc prin hotărâre a Guvernului la propunerea Secretariatului General al Guvernului.

(4) Serviciul de Telecomunicații Speciale, în calitate de prestator de servicii de încredere calificate acreditat conform Regulamentului (UE) nr. 910/2014, furnizează servicii de încredere calificate, cu titlu gratuit, în scopul îndeplinirii atribuțiilor funcționale, exclusiv personalului autorizat din cadrul autorităților și instituțiilor publice beneficiare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/1996 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Telecomunicații Speciale, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Organele de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale furnizează servicii de încredere calificate pentru sistemele închise gestionate de acesta, certificatele calificate emise de aceste organe fiind recunoscute și folosite pentru nevoi proprii și un set definit de participanți în baza acordurilor încheiate, pentru realizarea schimbului de date intern, sau între acesta și instituțiile din domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, precum și pentru semnarea corespondenței digitale și realizarea schimbului de corespondență digitală.

Art. 25. - Activitatea și obligațiile autorităților și instituțiilor publice

(1) Autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să accepte documente electronice semnate cu o semnătură electronică, aplicată în conformitate cu dispozițiile prezentei legi și ale Regulamentului (UE) 910/2014.

(2) În vederea primirii documentelor electronice, autoritățile și instituțiile publice pun la dispoziție portaluri proprii sau utilizează astfel de instrumente puse la dispoziție de către terți.

(3) În situația în care primirea unui document electronic nu se poate realiza în conformitate cu dispozițiile alin. (2), autoritățile și instituțiile publice utilizează în acest sens poșta electronică.

(4) Documentele emise de către autoritățile și instituțiile publice ca urmare a primirii unor documente în conformitate cu prevederile prezentului articol se comunică în format electronic, cu excepția situației în care există o cerere contrară.

(5) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să publice în mediul online informații privind modalitatea de primire a documentelor electronice.

(6) Autoritățile și instituțiile publice care oferă servicii publice au obligația de a se integra cu Platforma PSCID (ROeID), sistemul informatic dezvoltat de ADR pentru identificarea electronică a cetățenilor.

(7) Persoanele juridice de drept privat au posibilitatea de a-și integra sistemele informatice private cu Platforma PSCID (ROeID), cu aprobarea prealabilă a Autorității pentru Digitalizarea României.

Art. 26. - Obligațiile titularilor de certificate pentru semnătură electronică

(1) Titularii de certificate calificate sau de certificate pentru semnătura electronică avansată sunt obligați să păstreze datele de autentificare utilizate pentru aplicarea semnăturii electronice calificate, respectiv avansate, în mod securizat și să nu le divulge altor persoane.

(2) Titularii de certificate calificate sau de certificate pentru semnătura electronică avansată sunt obligați să solicite în termen de 24 de ore revocarea certificatelor, în următoarele cazuri:

- a) au pierdut datele de creare a semnăturii electronice;
- b) au motive să creadă că datele de creare a semnăturii electronice au ajuns la cunoștința unui terț neautorizat;
- c) informațiile esențiale cuprinse în certificat nu mai corespund realității.

CAPITOLUL VIII RĂSPUNDERE ȘI SANCTIUNI

Art. 27. - Răspundere

- (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz.
- (2) Prestatorii de servicii de încredere răspund pentru prejudiciile cauzate oricărei persoane fizice sau juridice ca urmare a nerespectării Regulamentului (UE) nr. 910/2014, respectiv a prezentei legi, de către terții de verificare a identității care îi deservesc.

Art. 28. - Contravenții în legătură cu prestarea serviciilor de încredere

- (1) Constituie contravenție, dacă, potrivit legii nu constituie infracțiune și se sancționează cu amendă de la 15.000 lei la 75.000 lei fapta prestatorului de servicii de încredere care:
- a) omite să informeze autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu asupra procedurilor de securitate și de certificare utilizate, în condițiile și cu respectarea termenelor prevăzute la art. 10 alin. (2) și (4) prin nefurnizarea informațiilor sau prin furnizarea lor inexactă;
 - b) nu își îndeplinește obligația de a facilita exercitarea atribuțiilor de control de către personalul autorității de reglementare și supraveghere specializate în domeniu, anume împuternicit în acest sens;
 - c) realizează transferul activităților legate de certificarea semnăturilor electronice cu nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (3);
 - d) încalcă una dintre obligațiile privitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal prevăzute la art. 11 alin. (5) și (6);
- (2) Constituie contravenție, dacă, potrivit legii nu constituie infracțiune și se sancționează cu amendă de la 75.000 lei la 750.000 lei fapta prestatorului de servicii de încredere care:
- a) nu respectă prevederile art. 11 alin. (1), prin nefurnizarea informațiilor utilizatorilor de semnături electronice sau prin furnizarea lor inexactă;
 - b) nu respectă prevederile art. 11 alin. (2), prin nefurnizarea informațiilor terților îndreptățiți sau prin furnizarea lor inexactă;
 - c) nu respectă întru totul dispozițiile art. 24 din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 și alte norme din legislația europeană sau națională care privesc recunoașterea, aprobarea sau acceptarea procedurii de identificare a persoanei la distanță utilizând mijloace video;
 - d) eliberează certificate prezentate titularilor ca fiind calificate, care nu conțin mențiunile prevăzute la Anexa I din Regulamentul (UE) nr. 910/2014, conțin informații inexacte, informații care sunt contrare legii, bunelor moravuri sau ordinii publice, ori informații a căror exactitate nu a fost verificată;
 - e) eliberează certificate calificate, respectiv certificate pentru semnătura avansată, fără a verifica identitatea solicitantului în condițiile prezentei legi și a altor reglementări aplicabile;
 - f) eliberează certificate calificate cu încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (1), art. 15 alin. (1) sau ale art. 16;
 - g) eliberează certificate pentru semnătura avansată care nu conțin mențiunile obligatorii de la art. 15 alin. (2), conțin informații inexacte, informații care sunt contrare legii, bunelor moravuri sau ordinii publice, ori informații a căror exactitate nu a fost verificată;
 - h) nu efectuează înregistrările obligatorii în Registrul electronic de evidență a certificatelor eliberate, prevăzut la art. 14, încalcă obligația prevăzută la art. 17 alin. (4) sau obligația de a menține public Registrul potrivit art. 14 alin. (3);
 - i) nu ia măsuri pentru asigurarea confidențialității în cursul procesului de generare a datelor pentru crearea semnăturilor electronice, în situația în care sunt generate astfel de date;

- j) stochează, reproduce sau dezvăluie terților datele de creare a semnăturilor electronice, fără consimțământul expres al semnatarului;
- k) emite certificate digitale pe dispozitive de creare a semnăturilor electronice care nu respectă cerințele prevăzute în Anexa II din Regulamentul (UE) nr. 910/2014, dacă în certificat se specifică faptul că este emis pe un astfel de dispozitiv;
- l) nu suspendă sau nu revocă certificatele eliberate în termenul legal, dacă suspendarea sau revocarea este obligatorie sau le suspendă ori le revocă fără respectarea termenelor legale ori a condițiilor prevăzute la art. 17;
- m) nu își respectă obligația de păstrare a documentației cu privire la un certificat calificat, respectiv un certificat pentru semnătura avansată pe o perioadă de minim 10 ani de la data încetării valabilității certificatului, potrivit art. 12 alin. (2) lit. i și art. 16 alin. (2);
- n) stochează certificatele într-o formă care nu respectă condițiile prevăzute la art. 12 alin. (2) lit. k;
- o) aflându-se în unul dintre cazurile prevăzute la art. 13 alin. (1) sau (2), omite să ia măsurile necesare pentru asigurarea conservării arhivelor sale, pentru asigurarea prelucrării datelor cu caracter personal în condițiile legii sau nu revocă certificatele potrivit art. 13 alin. (4) sau art. 22 alin. (3);
- p) continuă să desfășoare activități legate de certificarea semnăturilor electronice în situația în care autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu a dispus suspendarea sau încetarea activității prestatorului de servicii de încredere ori nu efectuează la timp notificarea prevăzută de art. 13 alin. (1) sau alin. (2);
- q) desfășoară activități legate de certificarea semnăturilor electronice, folosindu-se, fără a avea dreptul, de calitatea de prestator de servicii de încredere calificat;
- r) împiedică exercitarea atribuțiilor de control de către organismul de supraveghere;
- s) încalcă una din obligațiile prevăzute la art. 12 alin. (2) sau ale art. 16 sau nu le respectă în mod corespunzător;
- t) nu îndeplinește alte condiții sau solicitări impuse de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu;
- u) divulgă identitatea reală a titularului certificatului cu încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (5);
- v) nu încheie o asigurare de răspundere profesională în condițiile art. 12 alin. (6);
- w) nu respectă obligația prevăzută la art. 12 alin. (8) de a se integra cu Platforma Națională de interoperabilitate reglementată de Legea 242/2022 privind schimbul de date între sisteme informatice și crearea Platformei naționale de interoperabilitate sau cu altă bază de date care are ca obiect evidența populației pentru a valida actele de identitate prezentate de cetățenii români care solicită certificate calificate;
- x) nu respectă alte obligații care îi revin potrivit art. 24 alin. (2), (3) sau (4) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014;

Art. 29. - Alte sancțiuni în legătură cu prestarea serviciilor de încredere

Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu poate dispune următoarele sancțiuni complementare:

- a) în cazul încălcării dispozițiilor art. 22 alin. (1), autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu poate dispune ca măsură complementară suspendarea activității prestatorului de servicii de încredere;
- b) încetarea activității prestatorului de servicii de încredere și radierea acestuia din Registrul prestatorilor de servicii de încredere.

Art. 30. - Răspunderea față de terți în legătură cu prestarea serviciilor de încredere

Prestatorul de servicii de încredere care eliberează certificate prezentate ca fiind calificate, respectiv certificate pentru semnătura avansată, sau care garantează asemenea certificate, este răspunzător pentru prejudiciul adus oricărei persoane care își întemeiază conduita pe efectele juridice ale respectivelor certificate:

- a) în ceea ce privește exactitatea, în momentul eliberării certificatului, a tuturor informațiilor pe care le conține;
- b) în ceea ce privește asigurarea că, în momentul eliberării certificatului, semnatarul identificat în cuprinsul acestuia deține datele de generare a semnăturii corespunzătoare datelor de verificare a semnăturii menționate în respectivul certificat;
- c) în ceea ce privește asigurarea că datele de generare a semnăturii corespund datelor de verificare a semnăturii, în cazul în care prestatorul de servicii de încredere le generează pe amândouă;
- d) în ceea ce privește suspendarea sau revocarea certificatului, în cazurile și cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 17;
- e) în privința îndeplinirii tuturor obligațiilor prevăzute la art. 11 și la art. 12, cu excepția cazurilor în care prestatorul de servicii de încredere demonstrează că, deși a depus diligența necesară, nu a putut împiedica producerea prejudiciului.

Art. 31. - Contravenții în legătură cu utilizarea serviciilor de încredere

- (1) Constituie contravenție, dacă, potrivit legii nu constituie infracțiune și se sancționează cu amendă de la 75.000 lei la 750.000 lei fapta persoanei care utilizează fără cunoștința și fără consimțământul utilizatorului o semnătură electronică sau un sigiliu electronic.
- (2) Alterarea cu intenție sau falsificarea unei semnături electronice sau a unui sigiliu electronic se sancționează potrivit dispozițiilor legale care prevăd și sancționează infracțiunile de fals.

Art. 32. - Sancțiuni aplicabile instituțiilor publice

- (1) Constituie contravenție nerespectarea de către conducătorii autorităților și instituțiilor publice a dispozițiilor art. 25 alin. (1) și alin. (6) și art. 34 alin. (9).
- (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 50.000 lei.

Art. 33. - Aplicarea sancțiunilor

- (1) Constatarea contravențiilor prevăzute de art. 28, art. 31 alin. (1) și art. 32 alin. (1) și aplicarea sancțiunilor aferente se face de către autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.
- (2) Contravențiilor prevăzute de prezenta lege le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.
- (3) Prin derogare de la prevederile art. 28 din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravenientul poate achita, în termen de cel mult 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, jumătate din cuantumul amenzii aplicate, agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.
- (4) Sumele provenite din amenzile aplicate pentru contravențiile prevăzute de prezenta lege se fac venit integral la bugetul de stat.

CAPITOLUL IX DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 34. - Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României.
- (2) Ordinul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale nr. 449/2017 privind procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014, va fi actualizat prin ordin comun al Președintelui ADR și al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii.
- (3) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, ADR desemnează furnizorul unic de bază de timp și propune Guvernului revizuirea Normelor tehnice și metodologice pentru aplicarea Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1259/2001. Noile norme tehnice și metodologice pentru aplicarea legii vor face obiectul unei noi Hotărâri de Guvern.
- (4) Dispozițiile legale în vigoare care cuprind sintagma *semnătură electronică extinsă* sunt interpretate în sensul utilizării semnăturii electronice avansate. Dispozițiile legale în vigoare care cuprind sintagma *semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat* sunt interpretate în sensul utilizării semnăturii electronice calificate.
- (5) Prevederile legale din alte acte normative referitoare la semnarea unui document electronic de către personalul din administrația publică cu o semnătură electronică calificată sunt considerate a fi îndeplinite și dacă semnarea se face cu o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de către o autoritate sau instituție publică din România.
- (6) Orice referire din legislația în vigoare la termenul „furnizor de servicii de certificare” sunt considerate ca făcând referire la „prestator de servicii de încredere”.
- (7) Prestatorii de servicii de încredere și prestatorii de servicii de marcare temporală care au dobândit acest statut înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi își mențin acest statut.
- (8) Certificatele emise în conformitate cu cerințele Legii nr. 455/2001, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, își păstrează statutul conferit de această lege până la expirarea sau revocarea lor. Mărcile temporale emise în conformitate cu cerințele Legii nr. 451/2004, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, sunt considerate mărci temporale electronice în sensul prezentei legi și a Regulamentului (UE) nr.910/2014.
- (9) În cazul în care acte normative naționale de tipul Ordin, Instrucțiune, Regulament, Circulară, Precizare, Normă, Normă metodologică, Normă tehnică, Îndrumare metodologică, Decizie, Reglementări, Reguli sau orice act normativ cu forță juridică inferioară Ordonanței de Guvern conțin dispoziții contrare prezentei legi, în special în ceea ce privește utilizarea semnăturii electronice potrivit art. 4, emitenții acestor acte le modifică pentru aliniere cu prezenta lege în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a legii. Până la data intrării în vigoare a actelor normative subsecvente, emise în executarea prezentei legi, se aplică prevederile actelor normative în vigoare, în măsura în care nu contravin acesteia.

Art. 35. - Abrogarea sau amendarea dispozițiilor legale contradictorii

- (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

- a) Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316 din 30 aprilie 2014;
 - b) Legea nr. 451/2004 privind marca temporală, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1021 din 5 noiembrie 2004;
 - c) Ordonanța de urgență 38/2020 privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică la nivelul autorităților și instituțiilor publice, cu modificările și completările ulterioare.
- (2) Toate dispozițiile legale care trimit la prevederile Legii nr. 455/2001 și ale Legii nr. 451/2004 sunt interpretate ca făcând trimitere la dispozițiile prezentei legi.
- (3) Legea 31/1990 a societăților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din data de 17 noiembrie 2004, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 117 alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Convocarea poate fi făcută și numai prin scrisoare recomandată sau, dacă actul constitutiv permite, prin scrisoare transmisă pe cale electronică, semnată cu o semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată, expediată cu cel puțin 30 de zile înainte de data tinerii adunării, la adresa acționarului, înscrisă în registrul acționarilor. Schimbarea adresei nu poate fi opusă societății, dacă nu i-a fost comunicată în scris de acționar.”

2. La articolul 185 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În condițiile prevăzute de Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, consiliul de administrație, respectiv directoratul, este obligat să depună la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, în format hârtie și în format electronic sau numai în formă electronică, purtând o semnătură electronică calificată sau o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, situațiile financiare anuale, raportul lor, raportul cenzorilor sau raportul auditorilor financiari, după caz.”

(4) Articolul 34 indice 1 din Legea 21/1991 a cetățeniei române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 13 august 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică la alineatul (2) și va avea următorul cuprins:

„(2) La cererea solicitantului, comunicările prevăzute la alin. (1) se pot face și prin poștă electronică, la adresa de poștă electronică indicată de acesta în cuprinsul cererii depuse. În acest caz, comunicarea va fi însoțită de semnătura electronică calificată sau semnătura electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, care va înlocui ștampila instituției și semnătura președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie. Actele și corespondența Autorității Naționale pentru Cetățenie se consideră comunicate la momentul la care s-a primit mesajul din partea sistemului folosit că au ajuns la destinatar potrivit datelor furnizate de acesta. Mesajul de comunicare către destinatar primit de la sistem constituie dovada de comunicare.”

(5) Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 21, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Regulile privind organizarea și funcționarea adunării generale se stabilesc prin statut. Adunarea generală poate avea loc și prin mijloace electronice de comunicare directă la distanță, iar hotărârile adunării generale pot fi semnate de asociați inclusiv cu semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată.”

2. La articolul 24, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director se stabilesc prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare. Ședințele

consiliului director pot avea loc și prin mijloace electronice de comunicare directă la distanță, iar deciziile consiliului director pot fi semnate de membri inclusiv cu semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată.”

3. La articolul 29, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director se stabilesc prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare. Ședințele consiliului director pot avea loc și prin mijloace electronice de comunicare directă la distanță, iar deciziile consiliului director pot fi semnate de membri inclusiv cu semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată.”

(6) La articolul 10 din Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 959 din 29 noiembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) mesajul este semnat utilizându-se semnătura electronică calificată sau semnătura electronică avansată a emitentului;”

(7) La articolul 109 indice (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 958 din 28 decembrie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2006, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (3), indice (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3¹) Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției se poate încheia ca înscris în formă electronică. Prin derogare de la prevederile art. 19 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției încheiat ca înscris în formă electronică se semnează de agentul constator cu semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România. Data încheierii acestui proces-verbal este data aplicării respectivei semnături electronice.”

(8) La articolul 37 indice (3) din Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500, din data de 3 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) În cazul în care se justifică solicitarea de către autoritățile competente a semnăturilor electronice prevăzute de legislația în vigoare, pentru îndeplinirea procedurilor prevăzute la alin. (4), acestea sunt acceptate. Autoritățile competente acceptă documente semnate cu o semnătură electronică calificată sau o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, și asigură mijloace tehnice pentru prelucrarea documentelor cu semnătură electronică, conform normelor legale în vigoare.”

(9) La art. 12 din Legea 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1101 din data de 25 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, la indice (1), alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Solicitățile, respectiv răspunsurile, dacă sunt transmise în format electronic, se semnează cu semnătură electronică calificată sau cu o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România. Fiecare persoană care certifică datele sub semnătură electronică răspunde, potrivit legii, pentru integritatea și securitatea acestor date.”

(10) Legea nr. 589/2004 privind regimul juridic al activității electronice notariale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1227 din 20 decembrie 2004, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) să fie semnate cu semnătura electronică calificată a notarului public, eliberată de un prestator de servicii de încredere. Certificatele emise pentru notarii publici vor conține informații privind biroul notarial, stabilite prin reglementări de către autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.”

2. La articolul 7 alineatul (2), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) să dispună de mijloace corespunzătoare, conform dispozițiilor legale și procedurilor descrise în reglementările emise de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, pentru verificarea identității solicitantului și valabilitatea certificatului digital utilizat pentru semnătura electronică calificată sau semnătura electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România;”

3. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

„Art. 16. -(1) Cererile pentru întocmirea unui act notarial electronic pot fi înaintate notarului public de către solicitant, în formă electronică, în acest caz fiind semnate cu semnătura electronică calificată sau semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau instituție publică din România.

(2) În cazul în care cererea este făcută prin reprezentant, se va anexa actul în baza căruia părțile sunt reprezentate, care poate fi și în formă electronică dacă este semnat cu o semnătură electronică calificată sau o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România.”

4. La articolul 17, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În termen de 24 de ore de la primirea cererii în formă electronică, notarul public va efectua verificările necesare cu privire la legalitatea actului notarial solicitat, va stabili identitatea părților, prin verificarea semnăturii electronice calificate sau a semnăturii electronice avansate creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau instituție publică din România, și va trimite către solicitant un mesaj de răspuns în care va indica, după caz, taxele de timbru și onorariul aferente actului sau motivele de refuz al efectuării actului notarial solicitat în formă electronică.”

5. La articolul 18, literele f)-h) vor avea următorul cuprins:

„f) semnătura electronică calificată sau semnătura electronică avansată a părților, ultima creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, dacă este cazul;

g) semnătura electronică a solicitantului, fie o semnătură electronică calificată sau o semnătură electronică avansată creată cu un certificat emis de o autoritate sau o instituție publică din România, în cazul în care acesta este o altă persoană decât partea;

h) semnătura electronică calificată a notarului public;”

6. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

„Art. 21. (1) Traducerile în formă electronică pot fi legalizate de notarul public dacă poartă semnătura unui traducător autorizat, respectiv semnătura electronică calificată sau semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau instituție publică din România, conform legii.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), încheierea de legalizare va cuprinde elementele prevăzute la art. 18 lit. a)-e), h) și i) și semnătura electronică a traducătorului autorizat, respectiv fie o semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România.”

(11) La articolul 13, alineatul (3) din Ordonanța de urgență 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 12 decembrie 2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea 235/2013 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Cartea electronică de identitate permite titularului autentificarea în sisteme informatice ale Ministerului Afacerilor Interne sau sisteme informatice terțe ale administrației publice, stabilite prin hotărâre a Guvernului, precum și utilizarea unuia sau a mai multor certificate digitale utilizate pentru crearea unei semnături electronice în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.”

(12) La articolul 7 din Legea nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 25 februarie 2014, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (7), litera (a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) semnarea documentelor în formă electronică, semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată aparținând titularului dreptului de dispoziție asupra documentului, denumită în continuare semnătură electronică;”

(13) Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 154, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură se poate face de grefa instanței și prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia, dacă partea a indicat instanței datele corespunzătoare în acest scop. Comunicarea actelor de procedură va fi însoțită de semnătura electronică calificată sau semnătura electronică avansată bazată pe un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, care va înlocui ștampila instanței și semnătura greferului de ședință din mențiunile obligatorii ale citației.”

2. La articolul 154 indice (1), alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Comunicarea hotărârilor judecătorești se va face, din oficiu, prin poștă electronică dacă partea a indicat instanței datele corespunzătoare în acest scop direct sau la solicitarea expresă a instanței în timpul procesului. Comunicarea va fi semnată cu o semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, care va înlocui ștampila instanței și semnătura greferului de ședință.”

(14) La articolul 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 27 decembrie 2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (3), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) dacă utilizatorul final este de acord, ca înscris în formă electronică, semnat cu semnătură electronică calificată sau, prin excepție de la prevederile legale speciale care reglementează semnătura electronică, cu semnătură electronică avansată, în ambele cazuri aplicarea semnăturii electronice îndeplinind condițiile de validitate ale contractului.”

(15) Articolul 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2013 privind criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 299 din 24 mai 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 35/2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 28. Dacă legea nu interzice în mod expres, creditorii pot vota și prin corespondență. Scrisoarea prin care se exprimă votul este semnată de creditor. Scrisoarea legalizată de notarul public ori certificată și atestată de către un avocat sau înscrisul în format electronic semnat cu o semnătură electronică calificată sau, după caz, cu o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, se comunică prin orice mijloace și este înregistrată la administratorul judiciar, cu cel puțin 5 zile înainte de data fixată pentru exprimarea votului.”

(16) La articolul 48 din Legea 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din data de 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă prin lege nu se interzice în mod expres, creditorii vor putea vota și prin corespondență. Scrisoarea prin care își exprimă votul, semnată de creditor, sau înscrisul în format electronic semnat cu o semnătură electronică calificată sau, după caz, cu o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, pot fi comunicate prin orice mijloace, până în ziua și la ora fixată pentru exprimarea votului, administratorului judiciar sau lichidatorului judiciar.”

(17) La articolul 28 din Legea 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din data de 24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Accesul unei persoane autorizate în Registrul electoral se face prin utilizarea datelor de autentificare furnizate de Autoritatea Electorală Permanentă sau prin utilizarea unei semnături electronice calificate sau a unei semnături electronice avansate creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România.”

(18) La articolul 12 din Legea 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelilor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelilor de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din data de 25 iulie 2016, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) În vederea asigurării respectării dispozițiilor alin. (3), prin intermediul unei aplicații informatice disponibile pe o pagină de internet pusă la dispoziție de ANCOM, sub forma înscrisului în formă electronică semnat cu o semnătură electronică calificată sau o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, furnizorii de rețele de comunicații electronice care exercită dreptul de acces pe proprietatea publică sau privată au obligația de a transmite ANCOM informații privind datele de identificare a imobilului care face obiectul dreptului de acces, cuantumul prețului sau tarifului și unitatea de măsură pentru care acesta se calculează, precum și o copie a fiecărui contract de acces.”

(19) La art. 74 din Legea 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din data de 29 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Notificarea către emitent se efectuează în format fizic sau prin e-mail, cu semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată încorporată, la adresa indicată de emitent, în limba

română sau într-o limbă de largă circulație în domeniul financiar internațional, în mod prompt, dar nu mai târziu de 4 zile de tranzacționare de la data la care acționarul sau persoana menționată la art. 72.”

(20) Ordonanța de urgență 62/2020 pentru adoptarea unor măsuri în domeniul societăților, în vederea desfășurării reuniunilor organelor statutare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 8 mai 2020, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Organul statutar care are competența de a convoca adunarea generală decide modalitatea sau combinația de modalități de convocare - prin scrisoare recomandată, prin curier, prin scrisoare transmisă pe cale electronică, semnată cu o semnătură electronică calificată sau o semnătură electronică avansată, prin telefax ori prin alte mijloace de comunicare la distanță care asigură transmiterea textului. Convocarea se publică și pe pagina de internet a societății, dacă societatea deține o pagină proprie de internet, precum și, dacă este cazul, pe o pagină de internet adresată anumitor tipuri de societăți și va fi transmisă și prin poșta electronică, dacă sunt cunoscute de către societate adresele acționarilor/asociaților.”

2. La articolul 4, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Acționarii/Asociații comunică votul prin corespondență în modalitățile indicate în convocator, și anume prin scrisoare recomandată, servicii de poșta sau curier ori prin scrisoare transmisă pe cale electronică, semnată cu o semnătură electronică calificată sau cu o semnătură electronică avansată, astfel încât votul să fie primit de societate până la data tinerii ședinței. Prevederile art. 5 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.”

3. La articolul 5, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul în care acționarii/asociații participă la adunarea generală prin reprezentant, procurile în original sunt transmise sau depuse la locul indicat în convocare, prin scrisoare recomandată sau servicii de poșta ori curier, respectiv prin poșta electronică în situația procurilor semnate cu semnătură electronică calificată sau semnătură electronică avansată, astfel încât să fie primite de societate până la data tinerii ședinței.”

4. articolul 6 va avea următorul cuprins:

„Președintele consiliului de administrație sau administratorul cu puteri de reprezentare ori președintele directoratului sau, după caz, persoana împuternicită de acesta, în cazul în care președintele sau administratorul ori președintele directoratului se află în imposibilitatea de a-și îndeplini funcția, vor întocmi și vor semna cu semnătură olografă sau cu semnătură electronică calificată ori semnătură electronică avansată hotărârea adunării generale a acționarilor/asociaților care va cuprinde toate punctele de pe ordinea de zi aprobate în cadrul adunării generale.”

(21) La articolul 36 din Legea nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din data de 18 mai 2021, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Solicitățile, respectiv răspunsurile, dacă sunt transmise în format electronic, se semnează cu o semnătură electronică calificată sau o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România. Fiecare persoană care certifică datele sub semnătură electronică răspunde, potrivit legii, pentru integritatea și securitatea acestor date.”

(22) La articolul VII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2022 privind stabilirea unor măsuri în cadrul sistemului de sănătate, precum și pentru interpretarea, modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 14 aprilie 2022, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea contractării cu casele de asigurări de sănătate a serviciilor medicale acordate în centrele de evaluare, unitățile sanitare cu paturi vor transmite caselor de asigurări de sănătate următoarele documente asumate prin semnătură electronică calificată sau semnătură electronică creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România, aparținând reprezentantului legal:”

(23) La articolul 22 din Ordonanța de urgență a Guvernului 140/2022 privind licența industrială unică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1023 din 20 octombrie 2022, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Transmiterea licenței industriale unice, precum și a răspunsului unei autorități competente către solicitantul sau titularul licenței industriale unice se efectuează prin intermediul PCUEL, ca document semnat cu o semnătură electronică calificată sau o semnătură electronică avansată creată cu un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică România, și marcat temporal în conformitate cu dispozițiile în vigoare. Fiecare autoritate competentă este responsabilă de achiziționarea propriului certificat calificat digital cu ajutorul căruia se efectuează semnătura electronică calificată.”

(24) La articolul 18 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1104 din 16 noiembrie, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Hotărârile judecătorești pot fi semnate și cu semnătură electronică calificată sau cu o semnătură electronică avansată bazată pe un certificat digital emis de o autoritate sau o instituție publică din România.”